

K A R L M A R X

HAAGIN KONGRESSISTA

KIRJEENVAIHTAJAN MUISTIIN KIRJOITTAMA PUHE
AMSTERDAMIN JOUKKOKOKOUKSESSA
8. SYYSKUUTA 1872²⁵³

1700-luvulla kuninkailla ja maailman mahtavilla oli tapa kokoontua Haagiin pohtimaan dynastioidensa etuja, puhuja sanoi.

Kaikista pelotteluista huolimatta päätimme kutsua koolle työläisten kongressin juuri sinne. Halusimme osoittaa kaikkein taantumuksellisimman väestön keskuudessa suuren työväenliittomme elinkykyisyyden, levinneisyyden ja sen tulevaisuuden toiveet.

Kun päätöksemme oli tullut tunnetuksi, alettiin puhua emissaareista, joita olimme muka lähettäneet valmistelemaan maaperää. Emme tosiaankaan kiellä, että meillä on kaikkialla emissaareja, mutta useimmiten emme tunne heitä. Haagissa emissaareinamme olivat työläiset, joiden työ on raskasta; Amsterdamissa niitä olivat myös työläiset, ne samaiset, jotka tekevät työtä 16 tuntia vuorokaudessa. Siinä ovat emissaarimme ja muita meillä ei ole; ja kaikissa maissa, mihin vain saapuisimme, he ovat valmiit ottamaan meidät vastaan ystävällisesti, sillä he ymmärtävät hyvin pian, että tavoitteenamme on heidän asemansa parantaminen.

Haagin kongressi suoritti kolme tärkeää asiaa:

Se julisti, että työväenluokan on käytävä poliittisella alalla samanlaista taistelua vanhaa, lahoavaa yhteiskuntaa vastaan kuin sosiaalisellakin alalla. Ja voimme onnitella itseämme sen johdosta, että tämä Lontoon konferenssin¹⁹⁵ päätöslauselma on liitetty nyt sääntöihimme*.

Eräs keskuudessamme muodostunut ryhmä julisti, että työläisten on pidättäydyttävä poliittisesta toiminnasta. Olemme katsoneet velvollisuudeksemme sanoa, miten vaarallisia ja vahingollisia nuo periaatteet ovat asiallemme. Työläisen on ajan mittaan otettava käsiinsä poliittinen valta ja säädettävä uusi työn järjestys; hänen on kumottava entinen vanhentuneita instituutioita kannattava politiikka, el-

* Ks. tätä osaa, s. 264. *Toim.*

lei hän tahdo kadottaa ainiaaksi valtakuntaansa maan päällä, niin kuin ensimmäiset kristityt, jotka väheksyivät politiikkaa ja torjuivat sen.

Emme kuitenkaan ole milloinkaan väittäneet, että tuohon päämäärään olisi kaikkialla pyrittävä samoin keinoin.

Me tiedämme, että on otettava huomioon eri maiden laitokset, tavat ja perinteet; emmekä me kiistä, että on olemassa maita, kuten Amerikka ja Englanti ja jos tuntisin paremmin laitoksianne, niin lisäisin niihin ehkä Hollanninkin, joissa työläiset voivat rauhanomaisin keinoin saavuttaa tavoitteensa. Vaikka asia olisikin siten, niin meidän on myös todettava, että mantereella suurimmassa osassa maita vallankumouksemme vipusimena tulee olemaan voima; tilapäisesti on turvauduttava nimenomaan voimaan, jotta saataisiin pystytetyksi lopullisesti työn ylivalta.

Haagin kongressi myönsi Pääneuvostolle uusia ja entistä laajempia valtuuksia. Tosiaankin hetkellä, jolloin Berliinissä ovat koolla kruunupäät²³⁴ ja tuossa feodalismiin ja menneen aikakauden mahtavien edustajien kokouksessa hyväksytään uusia ja yhä ankarampia rankaisutoimenpiteitä meitä vastaan, hetkellä, jolloin järjestellään vainotoimia, Haagin kongressi katsoi järkeväksi ja välttämättömäksi voimistaa Pääneuvostonsa valtuuksia ja keskittää vastaisen taistelun varalta toiminta, joka hajanaisuuden vuoksi olisi tuloksetonta. Ja kenessäpä muussa kuin vihollisissamme Pääneuvoston valtuudet saattaisivat herättää levottomuutta? Onko sillä virkavaltainen koneisto tai aseistettu poliisi, jotta se voisi pakottaa kuuliaisuuteen? Eikö sen arvovalta ole puhtaasti moraalinen? Ja eikö se ilmoita päätöksistään federaatioille, joiden kuuluu täyttää niitä? Jos kruunupäät olisivat samanlaisessa asemassa, ilman armeijaa, ilman poliisia ja virkamiehistöä ja jos he joutuisivat rakentamaan valtansa yksinomaan moraalisen vaikutuksen ja moraalisen arvovallan varaan, niin he olisivat heikkona esteenä vallankumouksen tiellä.

Ja lopuksi Haagin kongressi siirsi Pääneuvoston toimipaikan New Yorkiin. Tämä päätös hämmästytti nähtävästi jopa monia ystäviämme. He ovat kai unohtaneet, että Amerikka muuttuu työläisvaltaiseksi maailmaksi, että vuosittain tuolle toiselle mantereelle muuttaa puoli miljoonaa työläistä ja että Internationaalinen on laskettava syvälle juurensa maaperään, jolla työläiset ovat enemmistönä. Kongressin päätös antaa sitä paitsi Pääneuvostolle oikeuden kooptoida kokoonpanoonsa jäseniä, jotka se katsoo tarpeellisiksi ja hyödyllisiksi yhteiselle asialle. Luottakaamme sen järkevyyteen ja toivokaamme, että se kykenee valitsemaan tehtäviensä tasalla olevia henkilöitä, jotka osaavat kantaa korkealla työväenliittomme lippua Euroopassa.

Muistakaamme, kansalaiset, että Internationaalinen tärkein periaate on solidaarisuus. Me saavutamme suuren päämäärän, johon pyrimme, jos vakiinnutamme varmasti kaikissa maissa kaikkien työläisten keskuudessa tämän elävöittävän periaatteen. Vallankumouksen on oltava solidaarinen, näin opettaa meitä Pariisin Kommuunin suuri

kokemus; Kommuuni tuli kukistetuksi, koska missään muussa suuressa keskuksessa, Berliinissä, Madridissa tai muualla, ei syttynyt samanaikaisesti suuri vallankumouksellinen liike, joka olisi ollut yhtä korkealla tasolla kuin Pariisin proletaarien taistelu.

Mitä minuun tulee, niin jatkan edelleenkin asiaani ja teen herkeämättä työtä kaikkien työläisten solidaarisuuden aikaansaamiseksi, mikä on tulevaisuuden kannalta niin antoisaa. En poistu Internationaalista, vaan omistan loppuelämäni samoin kuin aikaisemmankin toimintani niiden sosiaalisten aatteiden voitolle, jotka varman vakaumuksemme mukaan johtavat ennemmin tai myöhemmin proletaariaatin herruuteen koko maailmassa.

*Julkaistu »La Liberté» lehdessä 37. n:o:ssa
15. syyskuuta 1872 ja »Der Volksstaat»
lehdessä 79. n:o:ssa 2. lokakuuta 1872*

*Julkaistaan »La Liberté» lehdessä tekstin
mukaan*